

Tulkojums no angļu valodas.

(ģerbonis)

Norvēģijas Naftas un enerģētikas ministrija.

Likums.

Likumi par enerģētikas un ūdens resursu sektoru Norvēģijā.

(neoficiāls tulkojums)

Satura rādītājs (likumi)

1917. gada 14. decembra Likums Nr. 16 par ūdenskritumu, raktuvju un cita nekustamā īpašuma pārņemšanu (Industriālās licencēšanas likums)

1917. gada 14. decembra Likums Nr. 17 par ūdenstilpju regulēšanu

1990. gada 29. jūnija Likums Nr. 50 par ģenerāciju, konversiju, transmisiju, tirdzniecību, sadali un lietošanu (Likums par enerģiju)

2000. gada 24. novembra Likums Nr. 82 par upju sistēmām un gruntsūdeņiem (Ūdens resursu likums)

Sīkāka informācija par likumdošanas sistēmu ir atrodamā notikumu lapā: Enerģētikas un ūdens resursi Norvēģijā ministrijas mājas lapā: www.odin.dep.no/oed/english

1917. gada 14. decembra Likums Nr. 16 par ūdenskritumu, raktuvju un cita nekustamā īpašuma pārņemšanu (Industriālās licencēšanas likums).

DATUMS: 1917. gada 14. decembra Likums Nr. 16
MINISTRIJA: Norvēģijas Naftas un enerģētikas ministrija
PUBLICĒTS: ISBN 82-504-1030-0
PĒDĒJIE GROZĪJUMI: 2004. gada 25. jūnija Likums Nr. 57
LABOJUMS:

Likums par ūdenskritumu, raktuvju un cita nekustamā īpašuma pārņemšanu.

1. nodaļa. Ūdenskritumi.

1. pants. Bez karaļa atļaujas (turpmāk tekstā – Licence) vienīgi valstij ir pilns juridiskais spēks iegūt īpašuma vai lietošanas tiesības attiecībā uz ūdenskritumiem (rumbām vai krācēm), no kuru izmantošanas dabiskā veidā var iegūt vairāk nekā 4, 000 zirgspēkus pēc nepieciešamības gan atsevišķi, gan kopā ar citiem ūdenskritumiem, kas ir to ieguvēja īpašumā vai lietošanā. Licences nepieciešamība attiecas arī uz līgumiem par ilgtermiņa hidroenerģijas resursu pārziņas tiesību iegūšanu.

Licence nav nepieciešama, ja ūdenskritumus iegūst, sadalot kopējo laulāto mantu vai saņemot mantojumā, izpērkot vai nododot īpašumu, kad pārņemējam (mantiniekam) ir lielākas tiesības nekā nodevējam (mirušajam), ja tas ir pēdējā no minētajiem dzīvesbiedrs vai saistīts laulības atteicībās. Ja par attiecīgo ūdenskritumu ir iepriekš izsniegta licence, licences noteikumi attiecas arī uz jauno ieguvēju (salīdzini 27. pants).

Strīdus par enerģijas daudzumu izšķir ar novērtējuma palīdzību, ja vien ieguvējs nepiekrīt attiecīgās ministrijas lēmuma pieņemšanai.

Ja pastāv īpaši apsvērumi, ministrija atsevišķos gadījumos drīkst pieļaut izņēmumus par licences obligātumu un pirmpirkuma tiesībām.

Ja iegūtais ūdenskritums netiek izmantots enerģijas ražošanai, karalis drīkst dot ieguves atļauju, nepiemērojot 2. panta 4. daļas pamatnoteikumus.

Ja licences īpašnieks pēc tam piesakās ūdenskrituma apgūšanai, karalim ir jānosaka noteikumi un nosacījumi saskaņā ar galvenajiem Likuma noteikumiem, kas ir spēkā dotajā brīdī. Ja apguve tiek uzsākta bez noteikumu un nosacījumu izvirzīšanas, attiecīgi tiek piemēroti 31. un 32. panta noteikumi.

2. pants.

Norvēģijas pilsoņi un Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) līguma dalībvalstu pilsoņi, citi ārvalstu pilsoņi un juridiskās personas īpašos apstākļos drīkst saņemt licenci ūdenskritumu īpašuma tiesību ieguvei, pamatojoties uz īpašiem, karaļa izvirzītiem noteikumiem.

Noteikums attiecas arī uz EEZ līguma 34. pantā norādītajām juridiskajām personām, kas ir nodibinātas saskaņā ar atbilstošās valsts likumdošanu un kurām šajā valstī ir savs reģistrētais birojs, centrālā administrācija vai galvenā uzņēmējdarbības atrašanās vieta.

Ja ieguvei ir domāts ūdenskritums, kura izmantošanā var ražot vairāk nekā 20,000 zirgspēku, vai ja pastāv būtisku interešu konflikts, jautājums ir jāiesniedz Stūrtingā (Storting - Norvēģijas parlamentā) pirms licences piešķiršanas, ja vien ministrija neuzskata to par nevajadzīgu.

Piešķirot licenci un izvirzot noteikumus, ir jāievēro sekojoši pamatnoteikumi:

1. Licenci piešķir noteiktai personai, uzņēmumam, korporācijai vai fondam. Uzņēmumu pienākums ir uzskaitīt visus dalībniekus un viņu pilsonību.
2. Licence dod atļauju izmantot ūdenskritumu, kā enerģijas avotu, saskaņā ar licences noteikumiem un dotajā brīdī spēkā esošo likumdošanu.
3. Ūdenskrituma apgūšana ir jāuzsāk ne vēlāk, kā piecu gadu laikā. Darbs ir jāpabeidz, un iekārtas jānodod ekspluatācijā noteiktajā nākamajā termiņā, kas nepārsniedz piecus gadus. Stacijas darbību nedrīkst pastāvīgi pārtraukt laika posmā līdz trijiem gadiem vai uz tādu pat laika posmu samazināt uzstādīto, pastāvīgai darbībai domāto iekārtu jaudu, kas būtu mazāka par vienu trešdaļu, neieskaitot valstij, pašvaldībām vai apgabaliem noteikto daļu, saskaņā ar 12. punktu; un šādi pārtraukumi vai samazinājumi nedrīkst sasniegt piecus gadus desmit gadu laikā. Laika aprēķinos neietilpst lietošanai nepiemērotais laiks, kas rodas ārkārtas gadījumā, streiku vai lokautu rezultātā. Ja nepieciešams, drīkst dot atļauju pakāpeniskai ūdenskrituma apguvei noteiktos laika posmos vai to daļējai apgūšanai. Karalis drīkst atbrīvot no šo noteikumu izpildes.
4. ---
5. ---
6. No licences saņēmēja drīkst pieprasīt kompensāciju par izdevumiem, kas rodas no pastiprinātas savvaļas dzīvnieku un zivju uzraudzīšanas apbūves laikā.

Atbildīgā ministrija drīkst papildus pieprasīt no licences saņēmēja tūlītēju kompensāciju, ja kāds iet bojā nelaimes gadījumā apbūves laikā.

7. Ja licence paredz pilsētu būvniecību un lielu cilvēku pieplūdumu, licences īpašniekam drīkst pieprasīt segt visus vai daļu no izdevumiem, kas ir saistīti ar zonu veidošanas plānu un, dažos gadījumos, par zemes lietošanu kā daļu no municipālā ģenerālplāna saskaņā, ar ministrijas nosacījumiem.

Ja licence ietver būtisku kalnu apgabalu aizskaršanu, licences īpašniekam drīkst pieprasīt segt visus vai daļu no izdevumiem, kas ir saistīti ar zonu veidošanas plānu un, dažos gadījumos, par zemes lietošanu kā daļu no municipālā ģenerālplāna saskaņā, ar ministrijas nosacījumiem.

8. Licences īpašniekam vajadzētu pieprasīt izmaksāt kompensāciju par visiem vai daļu no izdevumiem, kas rodas no lielceļu, tiltu un krastmalu uzturēšanas un labošanas, kad šie izdevumi ievērojami palielinās būvniecības darbu rezultātā un saistībā ar transporta kustību uz/no licences īpašniekam piederošajām industriālajām rūpnīcām, kas darbojas ar instalāciju piegādāto dzinējspēku. Licences īpašnieka izbūvētajiem ceļiem, tiltiem un krastmalām jābūt sabiedriski pieejamiem, ja vien ministrija nepieņem citādus lēmumus.

9. _ _ _ _

10. Licencē var būt ietverts nosacījums, ka, ja licences īpašnieks izmanto hidroenerģiju rūpnieciskajai ražošanai, produktus nedrīkst eksportēt, bez ministrijas atļaujas, par cenām, kas ir zemākas nekā pasaules tirgus cenas. Licencē var būt arī noteikums, ka produkcijas imports, bez ministrijas atļaujas, nedrīkst notikt par cenām, kas ir augstākas nekā pasaules tirgus cenas. Saimnieciskās, tehniskās un komerciālās palīdzības izdevumu atlīdzība ir pakļauta ministrijas apstiprinājumam.

11. _ _ _ _

12. Licencē ir jābūt noteikumam, ka licences īpašniekam ir jāpiešķir pašvaldībām un apgabaliem, kuru teritorijā atrodas elektrostacija, līdz 10 procentiem enerģijas no vidējā enerģijas daudzuma, ko apgūtais ūdenskritums var saražot, pamatojoties uz paredzamo caurplūdumu katram nākamajam gadam. Piešķirto enerģijas apjomu un tā sadalījumu nosaka ministrija, ņemot vērā apgabala vai pašvaldības vispārējas vajadzības pēc elektroenerģijas. Apgabals vai pašvaldība drīkst izmantot piešķirto enerģiju pēc saviem ieskatiem.

No licences īpašnieka drīkst pieprasīt, papildus iepriekšminētajam, piešķirt valstij līdz 5 procentiem enerģijas saskaņā ar 12. panta 1. daļā doto aprēķinu. Valsts drīkst brīvi rīkoties ar piešķirto enerģiju pēc saviem ieskatiem.

Licencē jābūt ietvertiem noteikumiem, kas brīdinātu licences īpašnieku pirms tiek uzsākta vai izbeigta enerģijas padeve.

Ministrijai jānosaka enerģijas piegādes veids un jāaprēķina jauda.

Enerģiju piegādā no elektrostacijas transmisijas apakšstacijas vai licences īpašniekam piederošajām transmisijas līnijām, lai nodrošinātu nemainīgu enerģijas piegādi un izmantošanas periodu 5,000 stundas gadā. Licences īpašnieks nedrīkst iebilst enerģijas ņemšanai no citas puses transmisijas līnijas, un viņa pienākums ir nodrošināt enerģijas pieejamību. Ja enerģija netiek ņemta no elektrostacijas transmisijas apakšstacijas, tās transformācijas un pārsūtīšanas izdevumus sedz puse, kas ir ņēmusi enerģiju.

Enerģijas cenu nosaka, ņemot vērā vidējās izlases izmaksas valstī esošajām hidroenerģijas elektrostacijām. Nodokļi, kurus aprēķina no enerģijas ražošanas gūtajai peļņai, kas pārsniedz pieņemto peļņas likmi, nav ietverti šo izmaksu aprēķinos. Katru gadu ministrijai jānosaka cena enerģijai, kas piegādāta elektrostacijas transmisijas apakšstacijā. Pirmā un trešā teikuma noteikumi netiek piemēroti licencēm, kas bija derīgas līdz 1959. gada 10. aprīļa Likuma Nr. 2 stāšanās spēkā.

Lēmumu par enerģijas piegādi un sadali drīkst atkārtoti izskatīt pēc divdesmit gadiem.

Karalis drīkst izdot papildu piegādes, sadales un cenu noteikumus.

13. Licences īpašniekam ir jāmaksā ikgadēja nodeva valstij un apgabaliem, un lauku un pilsētas pašvaldībām, kā to nosaka karalis, kuru aprēķina, pamatojoties uz vidējo enerģijas apjomu, ko ūdenskritums pēc apbūves pabeigšanas var saražot, ņemot vērā paredzēto caurplūdumu katram nākamajam gadam. Karalim jāizdod noteikumi attiecībā uz piemērojamām maksimālajām un minimālajām likmēm. Sagatavojot noteikumus, īpaša vērība jāpiegriež kronas pirktspējas izmaiņām. Ja par ūdenskritumu jāmaksā ikgadēja regulēšanas nodeva, tad šī nodeva ir jāatkrēķina no šajā pantā noteiktajām nodevām attiecībā uz to enerģijas apjoma daļu, par kuru tiek maksāta regulēšanas nodeva.

Pēc pieciem gadiem licencēšanas iestādes drīkst atkārtoti caurskatīt nodevas noteikumus.

Ja karalis nenosaka citādi, papildu noteikumus par nodevas samaksu un ūdens patēriņa kontroli katrā individuālā gadījumā izdod ministrija, pamatojoties uz Norvēģijas Ūdens resursu un enerģijas direktorāta ieteikumu.

Nodevas samaksa ir izpildāma kā pielikums. Ja to savlaicīgi nesamaksā, par to aprēķina procentus saskaņā ar 1976. gada 17. decembra Likuma Nr. 100 par nokavētu maksājumu procentiem, utt. 3. panta 1. daļu.

Ja ikgadējās nodevas valstij, apgabalam vai pašvaldībai summa ir mazāka par karaļa noteikto minimumu un ja ar nodevu saistītās puses piekrīt, ministrija drīkst noteikt, ka ikgadējo nodevu samaksā ar vienreizējo kopsummas iemaksu saskaņā ar karaļa dotajiem

noteikumiem. Īpašos apstākļos karalis vai Stūrtings, ja licence ir iesniegta pēdējam, drīkst samazināt vai atteikties no nodevas uz noteiktu laika posmu.

Nodeva apgabaliem un pašvaldībām ir samērīgi jāsadala to starpā uz desmit gadiem reizē, kā nosaka karalis. Nodeva ir jāglabā atsevišķā fondā katram apgabalam vai pašvaldībai, lai izlietotu saskaņā ar apgabala vai pašvaldības padomes dotiem noteikumiem. Šīs tiesības var deleģēt citai pašvaldības vai apgabala institūcijai. Saskaņā ar ministrijas apstiprinātiem statūtiem fondā esošos līdzekļus vislabāk būtu izmantot vietējai industriālajai attīstībai. Ministrija drīkst deleģēt statūtu apstiprināšanas tiesības apgabala gubernatoram. Pašvaldība drīkst iesniegt apelācijas sūdzību par apgabala gubernatora lēmumu saskaņā ar turpmāk tekstā dotajiem ministrijas noteikumiem. Statūtus par līdzekļiem, kas ir mazāki par karaļa noteikto summu, nav nepieciešams apstiprināt.

14. Licences īpašniekam ir jāizvairās no dabas resursu un apgabalu iznīcināšanas, kad šāda izvairīšanās ir nepieciešama zinātnisku vai vēsturisku apsvērumu vai apgabala dabas skaistuma un unikalitātes dēļ. Ja no iznīcināšanas nevar izvairīties, par to savlaicīgi iepriekš ir jābrīdina dabas aizsardzības iestādes.

Licences īpašniekam ir jānodrošina, ka instalācijas pēc iespējas mazāk izkropļo apvidu saskaņā ar turpmāk dotajiem ministrijas noteikumiem. Licences īpašnieka pienākums ir iegūt pastāvīgas lietošanas tiesības uz būvlaukumiem un citām zonām, lai izpildītu saskaņā ar šo pantu izdotos rīkojumus. Licences īpašniekam ir atbilstoši jāsakopj būvlaukums, un sakopšana ir jāveic pilnībā ne vēlāk, kā divu gadu laikā pēc attiecīgās iekārtas nodošanas ekspluatācijā.

Licences īpašniekam ir maksimāli jāieplāno īslaicīgu palīgiekārtu ierīkošana, lai tās būtu pastāvīgi pieejamas sabiedrībai.

15. _ _ _

16. Licences īpašniekam ir jāpiesakās pārbaudei, lai pārlicinātos par tā atbilstību ministrijas izvirzītajiem nosacījumiem. Licences īpašnieka pienākums ir segt ar to saistītos izdevumus.

17. Licenci izsniedz uz noteiktu laika posmu līdz sešdesmit gadiem, sākot no licences piešķiršanas datuma. Pēc licences termiņa beigām ūdenskritums un iekārtas, ar kurām ir izmainīts ūdens tecējums un gultne, tādām, kā aizsprosti, kanāli, tuneļi, ūdenskrātuves, cauruļvadi, u.c., zemes gabali, apguves tiesības, elektrostacija, elektrostacijas un papildu iekārtas un pārējais aprīkojums, kā arī strādniekiem uzceltie mājokļi un citas elektrostacijai piederošās ēkas, ir jāatgriež valstij ar pilnām īpašuma tiesībām un bez kompensācijas. Valsts drīkst atgūt jebkuru īpašumu par cenu, ko nosaka par valsts līdzekļiem, vai izdot rīkojumu īpašuma nojaukšanai ministrijas noteiktā termiņā.

Pēc licences termiņa beigām visām instalācijām, ieskaitot ēkas un uzstādītās iekārtas, jābūt pilnā darba kārtībā. Strīdi šajā sakarā jārisina, pamatojoties uz novērtējumu. Licences īpašniekam ir jāpakļaujas vērtētājas tiesas lēmumam. Tiesa arī izlemj, kura no pusēm atmaksā novērtējuma izdevumus.

18. ____.

19. ____.

20. ____.

21. Licenci drīkst piešķirt tikai, ja iepriekšējās hipotēkas, būtiski servitūti, nomas tiesības un līdzīgi apgrūtinājumi tiek atcelti vai tiek pakļauti licencē noteiktajiem pienākumiem, ieskaitot arī piespiedu soda naudas saskaņā ar 26. pantu. Pēc ūdenskrituma pārdošanas, fakts, ka pārdevējs pēc licences termiņa beigām patur īpašuma tiesības uz elektrostacijas ražoto enerģiju, kas izmanto ūdenskritumu privātai lietošanai māsaimniecībā, zemkopības vajadzībām un tirdzniecībai, un neliela mēroga ražošanai, kuru var veikt, nesaraucot dabiskās saites ar saimniecību, nedrīkst radīt nekādus šķēršļus licences piešķiršanai.

22. Licence ir nepieciešama ūdenskrituma tālākai nodošanai personām, kas nepārstāv valsti, vai 1. pantā 2. daļā minētajām personām. Jebkurā gadījumā ieguvējam jāievēro sākotnējā licencē dotie noteikumi (salīdzināt ar 27. pantu). Iepriekšminētie 1. panta noteikumi un citi noteikumi, no kuriem nedrīkst novirzīties, saskaņā ar jaunas licences piešķiršanas laikā spēkā esošo likumdošanu, drīkst būt norādīti licencē. Ja ieguvējs ir Norvēģijas pašvaldība vai apgabals, karalis drīkst atcelt visus vai daļu no noteikumiem, kas nav obligāti saskaņā ar 4. panta trešo un ceturto daļu.

23. Licencē drīkst iekļaut papildu nosacījumus, to skaitā arī prasību izveidot industriālās attīstības fondu atsevišķas pašvaldības labā, ja konkrētajā gadījumā tas ir nepieciešams valsts interesēs vai privāto interešu aizsardzībai no kaitējuma. Uz fondu attiecas industriālās attīstības fondu noteikumi, kas doti 1917. gada 14. decembra Likuma Nr. 17 12. panta 17. punktā.

Licenci un ar to saistītos noteikumus un nosacījumus oficiāli reģistrē uz licences īpašnieka rēķina. Visi pēc tam reģistrētie, 17. pantā minētie īpašuma un priekšmetu apgrūtinājumi zaudē spēku, kad saskaņā ar licenci minētie īpašumi un priekšmeti tiek nodoti vai atgūti valstij. Laikā, kad notiek ūdenskrituma nodošana valstij, atbildīgā ministrija nosūta paziņojumu par reģistrāciju reģistrācijas iestādēm.

Jebkurš, kas piešķir vai ir piešķīris aizdevumu, ieķīlājot ūdenskritumu, drīkst, ja ir spēkā šajā Likumā dotie ieguves noteikumi, saņemt, saskaņā ar šo pantu, iepriekšēju licenci

ūdenskrituma ieguvei piespiedu pārdošanas rezultātā ar noteikumu, ka piespiedu pārdošanas laikā šī persona vēl joprojām ir ķīlu zīmes īpašnieks. Licences termiņš sākas ar licences reģistrācijas dienu, turpretī citi noteikumi stājas spēkā laikā, kad notiek ieguve. Ja ūdenskrituma īpašnieks ir to ieguvis ar licenci uz ierobežotu laiku pirms kreditors iegūst savu licenci, kreditoram jāsaņem licence par īpašnieka licences atlikušo termiņu.

3. pants. (Anulēts ar 1992. gada 27. novembra Likumu Nr. 119 (stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī).)

4. pants.

Saskaņā ar Likumu par valsts uzņēmumiem organizētie uzņēmumi, Norvēģijas pašvaldības un apgabali drīkst, ja tas nav pretrunā ar valsts interesēm, saņemt licenci ūdenskritumu īpašuma tiesību, lietošanas tiesību vai ilgtermiņa pārziņas tiesību iegūšanai saskaņā ar karaļa izdotiem noteikumiem. To pašu var attiecināt uz sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, valsts sabiedrībām ar ierobežotu atbildību, kooperatīvu biedrībām un citām sabiedrībām, kurās vismaz divas trešdaļas no kapitāla un balsstiesībām pieder saskaņā ar Likumu par valsts uzņēmumiem organizētiem uzņēmumiem, vienai vai vairākām pašvaldībām vai apgabaliem ar noteikumu, ka ūdenskrituma galvenais izmantošanas mērķis būs elektrības piegāde vispārējai sabiedrībai. Valstij ir pirmpirkuma tiesības uz akcijām vai procentiem, ja divas trešdaļas no kapitāla un balsstiesībām sabiedrībās ar ierobežotu atbildību, valsts sabiedrībās ar ierobežotu atbildību, kooperatīvu biedrībās un citās sabiedrībās vairs nepieder vienai vai vairākām pašvaldībām vai apgabaliem. Valsts drīkst pielietot pirmpirkuma tiesības, tiklīdz ministrija ir paziņojusi par neatbilstību licences prasībām. Lēmums par valsts pirmpirkuma tiesību pielietošanu ir jāpieņem viena gada laikā. Pirmpirkuma tiesību pielietošanas gadījumā valstij ir subrogācija attiecībā uz pārņēmeņa tiesībām un pienākumiem.

Ja ieguve attiecas uz ūdenskritumu, kas pēc apbūves varētu ražot vairāk nekā 20,000 zirgspēku, vai ja pastāv būtisku interešu konflikts, lieta ir jāiesniedz Stūrtingā pirms licences piešķiršanas, ja vien ministrijai to neuzskata par nevajadzīgu.

Licenci drīkst piešķirt uz nenoteiktu laiku.

Citu noteikumu sagatavošanā ir attiecīgi jāpiemēro 2. panta 2. - 8., 12. - 14., 16. un 22. - 23. punkta pamatnoteikumi.

Licenci un ar to saistītos noteikumus oficiāli reģistrē uz licences īpašnieka rēķina.

5. pants.

Norvēģijas pilsoņi un citu EEZ līguma valstu pilsoņi, citi ārvalstu pilsoņi un juridiskās personas īpašos apstākļos drīkst saņemt licenci lietošanas vai ilgtermiņa pārziņas tiesību

ieguvei attiecībā uz ūdenskritumiem, kas pieder valstij, saskaņā ar Likumu par valsts uzņēmumiem organizētiem uzņēmumiem, Norvēģijas pašvaldībām un apgabaliem saskaņā ar karaļa izdotiem noteikumiem.

Šis noteikums attiecas arī uz EEZ līguma 34. pantā minētajām juridiskajām personām, kas ir dibinātas saskaņā ar attiecīgās valsts likumdošanu un kurām ir reģistrēts birojs, centrālā administrācija vai galvenā uzņēmējdarbības vieta šajā valstī.

Ja lietošanas tiesības attiecas uz ūdenskritumu, kas pēc apbūves varētu ražot vairāk nekā 20,000 zirgspēku, vai ja pastāv būtisku interešu konflikts, lieta ir jāiesniedz Stūrtingā pirms licences piešķiršanas, ja vien ministrijai to neuzskata par nevajadzīgu.

Piešķirot licenci un izdodot noteikumus, ir jāievēro sekojoši pamatnoteikumi:

1. Licenci piešķir uz noteiktu laika posmu līdz sešdesmit gadiem, sākot no licences piešķiršanas dienas.
2. Licences īpašniekam ir jāmaksā ikgadēja nodeva valstij un apgabaliem, un lauku un pilsētas pašvaldībām, kā to nosaka karalis, kuru aprēķina, pamatojoties uz vidējo enerģijas apjomu, ko ūdenskritums pēc apbūves pabeigšanas var saražot, ņemot vērā paredzēto caurplūdumu katram nākamajam gadam. Karalim jāizdod noteikumi attiecībā uz piemērojamām maksimālajām un minimālajām likmēm. Sagatavojot noteikumus, īpaša vērība jāpiegriež kronas pirktspējas izmaiņām. Ja par ūdenskritumu jāmaksā ikgadēja regulēšanas nodeva, tad šī nodeva ir jāatrēķina no šajā pantā noteiktajām nodevām attiecībā uz to enerģijas apjoma daļu, par kuru tiek maksāta regulēšanas nodeva.

Licencēšanas iestādes drīkst atkārtoti izskatīt nodevas noteikumus pēc pieciem gadiem.

Ja karalis nenosaka citādi, papildu noteikumus par nodevas samaksu un ūdens patēriņa kontroli katrā individuālā gadījumā izdod ministrija, pamatojoties uz Norvēģijas Ūdens resursu un enerģijas direktorāta ieteikumu.

Nodevas samaksa ir izpildāma kā pielikums. Ja to savlaicīgi nesamaksā, par to aprēķina procentus saskaņā ar 1976. gada 17. decembra Likuma Nr. 100 par nokavētu maksājumu procentiem, utt. 3. panta 1. daļu.

Ja ikgadējās nodevas valstij, apgabalam vai pašvaldībai summa ir mazāka par karaļa noteikto minimumu un ja ar nodevu saistītās puses piekrīt, ministrija drīkst noteikt, ka ikgadējo nodevu samaksā ar vienreizējo kopsummā iemaksu saskaņā ar karaļa dotajiem noteikumiem. Īpašos apstākļos karalis vai Stūrtings, ja licence ir iesniegta pēdējam, drīkst samazināt vai atteikties no nodevas uz noteiktu laika posmu.

Nodeva apgabaliem un pašvaldībām ir samērīgi jāsadala to starpā uz desmit gadiem reizē, kā nosaka karalis. Nodeva ir jāglabā atsevišķā fondā katram apgabalam vai pašvaldībai, lai izlietotu saskaņā ar apgabala vai pašvaldības padomes dotiem noteikumiem. Šīs tiesības var deleģēt citai pašvaldības vai apgabala institūcijai. Saskaņā ar ministrijas apstiprinātiem statūtiem fondā esošos līdzekļus vislabāk būtu izmantot vietējai industriālajai attīstībai. Ministrija drīkst deleģēt statūtu apstiprināšanas tiesības apgabala gubernatoram. Pašvaldība drīkst iesniegt apelācijas sūdzību par apgabala gubernatora lēmumu saskaņā ar turpmāk tekstā dotajiem ministrijas noteikumiem. Statūtus par līdzekļiem, kas ir mazāki par karaļa noteikto summu, nav nepieciešams apstiprināt.

3. Citos gadījumos attiecīgi piemēro 2. panta 1. – 12., 14., 16. un 22. – 23. punkta noteikumus.

Licenci un ar to saistītos noteikumus oficiāli reģistrē uz licences īpašnieka rēķina.

5a. pants.

Noteikumus un nosacījumus licencei saskaņā ar šī Likuma 1. nodaļu var atkārtoti izskatīt pēc trīsdesmit gadiem. Ja par vienu un to pašu ūdenstilpi ir piešķirtas vairākas ieguves licences, var noteikt īsāku caurskatīšanas termiņu. Ja tiek pārskatīti noteikumi un nosacījumi, licences īpašniekam ir tiesības atteikties no licences triju mēnešu laikā pēc paziņojuma par pārskatītajiem noteikumiem saņemšanas. Ja notiek atteikšanās no licences, attiecīgi tiek piemēroti 31. un 32. panta noteikumi. Ja licences īpašnieks neatsakās no licences noteiktajā laika posmā, viņam jāpilda jaunie noteikumi un nosacījumi.

Ja licences īpašnieks iesniedz pieteikumu, karalis drīkst veikt grozījumus licences noteikumos, kas ir piešķirta saskaņā ar šī Likuma pirmo nodaļu vai iepriekšējo likumdošanu.

Karalis drīkst izdot papildu noteikumus attiecībā uz licences noteikumu un nosacījumu caurskatīšanas administratīvo procedūru.

Pievienots, pamatojoties uz 1992. gada 19. jūnija Likumu Nr. 62.

6. pants.

1. Ja saskaņā ar 1. pantu ir nepieciešama licence ūdenskrituma īpašuma tiesību iegūšanai, valstij ir pirmpirkuma tiesības ar noteikumu, ka ieguve nenotiek piespiedu pārdošanas rezultātā.
2. Ja šī juridiskā darījuma laikā tiek pārdots cits nekustamais īpašums, tiesības vai kustams īpašums un valsts vēlas izmantot pirmpirkuma tiesības, tad valstij, pēc licences pretendenta lūguma, ir pienākums pārņemt pārējos objektus prasītajā apjomā. Šajā sakarā prasība ir jāiesniedz kopā ar licences pieteikumu. Ja minētā prasība netiek

iesniegta, valsts ir tiesīga paplašināt savas pirmpirkuma tiesības uz zemes gabaliem un tiesībām, kurus pārdod kopā ar ūdenskritumu un kuri ir nepieciešami tā apbūvei, gultnes regulēšanai vai elektrostacijas celtniecībai. Draudzīgā ceļā neatrisinātus strīdus par šo jautājumu izšķir ar novērtējuma palīdzību.

3. Valsts ir tiesīga izmantot pirmpirkuma tiesības uz ūdenskritumu, tiklīdz ministrija saņem licences pieteikumu. Lēmums par valsts pirmpirkuma tiesību izmantošanu ir jāpieņem pēc iespējas ātri, ne ilgāk kā viena gada laikā. Ministrijas pienākums ir nekavējoties informēt attiecīgo apgabalu, ja pirmpirkuma tiesības netiek izmantotas.
4. Ar pirmpirkuma tiesību izmantošanas uzsākšanu valsts uzņemas pircēja tiesības un pienākumus. Kompensācijas daļu, kas nepastāv naudas izteiksmē, no nododamā īpašuma gūto peļņu, vai enerģijas piegādi saskaņā ar 2. panta 21. punktu, vai kas ir atkarīga no apstākļiem, kas ir ārpus valsts kontroles, ir jāpārvērš naudas summā. Ja nevar panākt miermīlīgu vienošanos, summu nosaka ar novērtējuma palīdzību. Ja pircējs ir uzņēmums un kompensācijas daļa uzņēmumā ir jāizmaksā akcijās vai procentos, valsts tomēr drīkst maksāt šo kompensācijas daļu akciju vai procentu nominālvērtībā. Ja nosacītajai peļņai nevar noteikt vērtību naudas izteiksmē, ko strīdus gadījumā izdara tiesa, peļņa zaudē vērtību bez kompensācijas.

Ja pārdošanas noteikumi un nosacījumi atļauj pārdevējam atkārtoti nopirkt īpašumu vai anulēt tā pārdošanu uz noteikumiem, kas ir ārpus valsts kontroles, minētās atpirkšanas vai anulēšanas tiesības nedrīkst piemērot attiecībā uz valsti.

Ja valsts izmanto pirmpirkuma tiesības, tai, papildus izdevumiem, ir pienākums kompensēt licences pretendenta 2 procentus no pirkuma maksas pirmajām 50,000 kronām un 1 procentu no atlikušās summas.

5. Ja licences pieteikumā ir norādīts, ka nodošana ir pilnībā vai daļēji dāvana un pieteikumā norādītā summa atspoguļo īpašuma vērtību, šo summu var uzskatīt par pirkuma cenu attiecībā uz pirmpirkuma tiesībām, ja vien ministrija to neuzskata par pārāk augstu. Šādā gadījumā ministrija drīkst noteikt pirkuma cenu ar novērtējuma palīdzību.

Ja ir novērtēta kopējā pirkuma cena attiecībā uz ūdenskritumu un citu nekustamo īpašumu, tiesībām vai kustamo īpašumu, ko pārdod kopā ar ūdenskritumu, tāpat ir jānovērtē summa, ko kopējā pirkuma cena sedz par ūdenskritumu, un summa par pārējo īpašumu, ko valsts pārņem saskaņā ar 2. punktu.

6. _ _ _ .

7. Ja pārdevējam pieder īpašums laikā, kad ir pieņemts lēmumu par pirmpirkuma tiesību pielietošanu, tā pienākums ir nodot valstij īpašumu tik labā stāvoklī, kādu vien

līgumslēdzēja puse ir tiesīga pieprasīt. Valsts var pieprasīt kompensēt zaudējumus, kas tai radušies šī noteikuma pārkāpšanas rezultātā.

Ja līgumslēdzēja puse ir pārņēmusi īpašumu bez licences, viņa pienākums ir nodot to stāvoklī, kas nav sliktāks nekā pārņemšanas brīdī. Pretējā gadījumā valsts drīkst pieprasīt pirkuma cenas samazināšanu atbilstoši nolietojumam. Atvilkuma summu nosaka, pamatojoties uz novērtēšanu, kuras izmaksas arī tiek atskaitītas no pirkuma cenas. Ja ieguvējs ir apgrūtinājis īpašumu tādā mērā, ka apgrūtinājumu kopsumma pārsniedz pirmpirkuma tiesību pirkuma cenu bez iepriekšminētajiem atvilkumiem, pārpalikusī apgrūtinājumu summa valstij nav saistoša.

7. pants. (Anulēts ar 1969. gada 19. jūnija Likumu Nr. 65)

8. pants. (Anulēts ar 1969. gada 19. jūnija Likumu Nr. 65)

9. pants.

1. Ja valsts neizmanto pirmpirkuma tiesības saskaņā ar 6. pantu, tad apgabals, kurā atrodas ūdenskritums, drīkst pielietot pirmpirkuma tiesības.

Ja ieguve attiecas uz ūdenskritumiem vairākos apgabalos, tie drīkst izmantot pirmpirkuma tiesības kopīgi. Ja tie nespēj panākt vienošanos un ja katrā apgabalā esošos ūdenskritumus nevar pienācīgi apgūt atsevišķi no citiem ūdenskritumiem, tad pirmpirkuma tiesības uz visiem ūdenskritumiem pāriet uz apgabalu vai apgabaliem, kas ir vairāk ieinteresēti pārdošanā vispārēju un ekonomikas faktoru dēļ. Galīgo lēmumu par strīdiem šajā sakarā pieņem karalis. Kopā ar minēto lēmumu karalis drīkst pieprasīt, lai apgabals, kas izmanto pirmpirkuma tiesības, piegādātu elektrību citiem apgabaliem; un izdot papildu noteikumus par piegādājamās enerģijas apjomu un piegādi.

2. Apgabalu pirmpirkuma tiesības stājas spēkā, kad ir pieņemts lēmums saskaņā ar 6. panta 3. punktu un ir skaidrs, ka valsts neizmantos pirmpirkuma tiesības.

Pirmpirkuma tiesības zaudē spēku, ja vien netiek pieņemts lēmums tās izmantot 3 mēnešu laikā no brīža, kad apgabals saņem no ministrijas lietu ar paziņojumu, ka valsts pirmpirkuma tiesības netiks pielietotas.

Lēmumam ir nepieciešams karaļa apstiprinājums. Paziņojums par lēmumu ir nekavējoties jānosūta ministrijai, un par to ir jāinformē licences pretendents un pārdevējs. Ja vien informācija netiek piegādāta vienlaicīgi ar attīstības plāniem, enerģijas prasībām, u.c., ministrija nosaka galējo termiņu šādas informācijas iesniegšanai.

3. Attiecīgi piemēro 6. panta 2., 4., 5. un 7. punkta noteikumus. Ja ir jau veikts novērtējums saskaņā ar 6. panta 2., 4. vai 5. punktu, tas ir saistošs arī apgabalam.
4. Ja apgabals atsakās no pirmpirkuma tiesībām, tad vienošanās par kompensāciju šajā sakarā ir nederīga, un valsts kase, pēc ministrijas noteikumiem, drīkst konfiscēt kompensāciju.
5. Bez karaļa atļaujas nedrīkst pārdot neko no tā, ko apgabals ir ieguvis ar pirmpirkuma tiesību palīdzību.

10. pants.

Iegūstot tiesības ūdenskrituma izmantošanai, valstij un apgabalam, saskaņā ar 6. un 9. pantu, ir pirmtiesības uz kontrakta subrogāciju.

Gadījumā, ja valsts vai apgabals neizmanto privilēģētās tiesības, tās drīkst izmantot pašvaldība, lai panāktu kontrakta subrogāciju.

2. nodaļa. Raktuves.

11. pants.

Bez licences tikai valsts, Norvēģijas pašvaldības un apgabali ar pilnu juridisko spēku drīkst iegūt īpašuma vai lietošanas tiesības attiecībā uz pieprasīto izrakteņu iegulām, uz kurām ir pretendējuši citi vai saņēmuši patenta tiesības saskaņā ar izrakteņu ieguves likumdošanu. Licence nav nepieciešama, ja ūdenskritumus iegūst, sadalot kopējo laulāto mantu vai saņemot mantojumā, izpērkot vai nododot īpašumu, kad pārņēmējam (mantniekam) ir lielākas tiesības nekā nodevējam (mirušajam), ja tas ir pēdējā no minētajiem dzīvesbiedrs vai saistīts laulības attiecībās. Ja iepriekš tika piešķirta licence konkrētās iegulas ieguvei, tad licences noteikumi attiecas arī uz jauno īpašnieku (salīdzini, 27. pants).

Neviens, izņemot valsti, Norvēģijas pašvaldības un apgabalus, bez licences nedrīkst uzsākt regulāras rūdu un metālu ieguves operācijas (salīdzini, 18. pants) karaļvalstī.

12. pants.

Ar prasību vai patenta tiesībām pieprasīto iegulu ieguve saskaņā ar izrakteņu ieguves likumdošanu uzliek ieguvējam pienākumu sākt izmēģinājuma operācijas, saskaņā ar 18. pantu, desmit gadu laikā, sākot no datuma, kad tika saņemta vēstule par patenta tiesībām vai iesniegts pieteikums regulāras darbības licencei saskaņā ar 13. pantu. Pamatojoties uz iesniegumu, ministrija drīkst pagarināt termiņu.

Termiņa pagarināšanu nedrīkst aizliegt, ja pieprasīto izrakteņu iegula ir uzskatāma par samērīgu krājumu, lai pārņēmējs veiktu izrakteņu ieguvi. Ja nav citu iemeslu, pagarinājumu nevajadzētu aizliegt arī, ja nav pamata domāt, ka darbu iegulā var uzsākt bez termiņa pagarināšanas.

Termiņu var pagarināt līdz desmit gadiem vienā reizē.

Ja izmēģinājuma operācijas netiek uzsāktas īstajā laikā vai pieteikums darbības licencei netiek iesniegts, attiecīgi ir piemērojami 31. un 32. panta noteikumi.

13. pants.

Norvēģijas un ārvalstu pilsoņi, kā arī sabiedrības ar ierobežotu atbildību, valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību un citi uzņēmumi ar ierobežotu atbildību, korporācijas un fondi drīkst, ja tas nav pretrunā ar valsts interesēm, saņemt licenci iegūt un izmantot raktuves vai iegulas vienā vai vairākās atradnēs saskaņā ar karaļa izvirzītiem noteikumiem.

Piešķirot licenci un izvirzot noteikumus, jāievēro sekojoši pamatnoteikumi:

1. Licenci piešķir noteiktai personai, uzņēmumam, korporācijai vai fondam.

Noteikumus izvirza, ņemot vērā kapitāla struktūru, nosakot arī, ka pašu kapitāls atbilst turpmāk tekstā dotajai minimālajai daļai no kopējā kapitāla, kas ir nepieciešams raktuvju vai iegulas pārņemšanai, apguvei un izmantošanai un ekspluatācijai nepieciešamajām iekārtām.

Uzņēmumu pienākums ir vest uzskaiti par visiem dalībniekiem un viņu pilsonību.

2. Licence ļauj izmantot raktuves vai iegulas saskaņā ar licences noteikumiem un veiktās darbības laikā spēkā esošo likumdošanu.

3. Raktuvju izmantošanas uzsākšanai nepieciešamos sagatavošanas darbus sāk veikt laikā līdz noteiktam datumam.

Darbu raktuvēs veic kalnrači saskaņā ar darbības laikā spēkā esošo likumdošanu. Tas ietver arī rūdas krājumu apguvi ar mērķi veikt pēc iespējas vienmērīgu darbu tajos. Ja ministrijai kļūst zināms, ka darbs raktuvēs ievērojami novirzās no minētā darbības veida, un ja licences īpašnieks neizpilda ministrijas prasību atrisināt situāciju, ministrija drīkst pieprasīt no licences īpašnieka plānu par kalnraču darbu raktuvēs noteiktā laika posmā nākotnē. Plāns ir jāiesniedz ministrijā apstiprināšanai ne vēlāk, kā 4 mēnešus pēc prasības izteikšanas. Darbs raktuvēs var notikt tikai saskaņā ar ministrijas apstiprināto plānu, tomēr ar ministrijas piekrišanu drīkst no tā novirzīties. Strīda gadījumā par kalnraču darba atbilstību, risinājumu panāk ar novērtējuma palīdzību. Darbības atbilstību apstiprinātajam darba plānam nosaka iepriekšminētajā veidā.

Raktuves drīkst slēgt tikai ar ministrijas apstiprinājumu.

4. _ _ _ _.

5. _ _ _ _.

6. Ja licences pielietošanas rezultātā ir paredzams liels būvstrādnieku pieplūdums, licences īpašniekam, uzsākot darbu, ir jānodrošina pagaidu kopīgas sanāksšanas zāle, vai, ja tas ir praktiski un ne pārāk dārgi, jāpiedalās pastāvīgas sanāksmes telpas ar kopienas centra funkcijām celtniecībā vai uzlabošanā. Licences īpašnieka pienākums ir arī piešķirt pienācīgu finansējumu strādnieku vispārējas izglītības programmām un garīdzniecības darbībai, kā to paredz ministrijas noteikumi.

Ministrija nosaka arī, ka licences īpašniekam pilnībā vai daļēji jāsedz saviem darbiniekiem un darba vadītājiem, kā arī viņu ģimenēm medicīnas pakalpojumu izdevumi un jābūvē vai jāpaplašina slimnīca vai klīnika. Saskaņā ar ministrijas noteikumiem licences īpašniekam var arī pieprasīt segt visus vai daļu no izdevumiem, kas radušies attiecīgajai pašvaldībai profilaktiskās medicīnas pakalpojumu sniegšanas un sociālās darbības rezultātā.

Licences īpašniekam arī jāmaksā kompensācija par izdevumiem, kas rodas pastiprinātas savvaļas dzīvnieku un zivju uzraudzības rezultātā.

Ministrija drīkst noteikt arī prasību licences īpašniekam garantēt tūlītēju kompensāciju cietušajiem nelaimes gadījumā darba vietā.

7. Gadījumos, kad to nosaka apstākļi, licences īpašniekam ir jānodrošina, uz saprātīgiem noteikumiem un bez peļņas, savi darbinieki, darba vadītāji un viņu ģimenes ar veselībai labvēlīgiem un piemērotiem mājokļiem un platību, kur viņi var celt sev mājas ar ceļiem, ūdensvada maģistrāli, kanalizācijas sistēmu un elektrības piegādi, kā arī platības koplietošanas telpām, kā to nosaka ministrija.

Ja licence paredz pilsētu būvniecību un lielu cilvēku pieplūdumu, licences īpašniekam drīkst pieprasīt segt visus vai daļu no izdevumiem, kas ir saistīti ar zonu veidošanas plānu un, dažos gadījumos, par ģenerālplānu, saskaņā ar ministrijas nosacījumiem.

Ja licences darbības rezultātā tiek aizskarti kalnu apgabali, licences īpašniekam vajadzētu segt visus vai daļu no izdevumiem, kas rodas no kalnu apgaves plāna sagatavošanas saskaņā ar ministrijas noteikumiem.

8. Licences īpašniekam jākompensē visi vai daļa no izdevumiem, kas rodas no lielceļu, tiltu un krastmalu apsaimniekošanas un labošanas, gadījumos, kad šie izdevumi būtiski palielinās raktuvju darbības dēļ. Licences īpašnieka izbūvētajiem ceļiem, tiltiem un krastmalām jābūt sabiedrībai pieejamiem, ja ministrija nepieņem citu lēmumu.
9. Licencē var būt nosacījums, ka bez ministrijas piekrišanas izrakteņu ieguves produkciju nedrīkst eksportēt par cenām, kas ir zemākas par vidējo cenu pasaules

tirgū. Tāpat tiek noteikts arī, ka bez ministrijas piekrišanas nedrīkst importēt produkciju par cenām, kas ir augstākas par vidējo cenu pasaules tirgū.

Atlīdzību par ekonomisko, tehnisko un komerciālo palīdzību nosaka ar ministrijas apstiprinājumu.

10. _ _ _.

11. Kamēr tas nerada nesamērīgi lielas neērtības un izdevumus, licences īpašniekam ir jāizvairās no dabas resursu un apgabalu iznīcināšanas, kad šāda izvairīšanās ir nepieciešama zinātnisku vai vēsturisku apsvērumu vai apgabala dabas skaistuma un unikalitātes dēļ. Ja no iznīcināšanas nevar izvairīties, par to savlaicīgi iepriekš ir jābrīdina Valsts Dabas aizsardzības pārvalde.

Kamēr tas nerada nesamērīgi lielas neērtības un izdevumus, licences īpašniekam ir jānodrošina, ka instalācijas pēc iespējas mazāk izkropļo apvidu saskaņā ar turpmāk dotajiem ministrijas noteikumiem. Licences īpašnieka pienākums ir iegūt pastāvīgas lietošanas tiesības uz būvlaukumiem un citām zonām, lai izpildītu saskaņā ar šo pantu izdotos rīkojumus. Licences īpašniekam ir atbilstoši jāsakopj būvlaukums. Ja raktuves tiek slēgtas, sakopšana ir jāveic pilnībā ne vēlāk, kā divu gadu laikā, vienlaicīgi licences īpašniekam ir jāveic ministrijas noteiktie pasākumi, lai novērstu jebkuru apdraudējumu vai kaitējumu apkārtējai videi.

Licences īpašniekam, iespēju robežās, ir jāieplāno pagaidu papildu instalācijas, lai sabiedrība varētu tās pastāvīgi lietot.

12. Licences īpašniekam ir jāiesniedz pierādījumi, kas apliecinātu tā atbilstību ministrijas izvirzītajiem nosacījumiem. Licences īpašnieka pienākums ir segt ar to saistītos izdevumus.

13. Licenci drīkst piešķirt uz noteiktu vai nenoteiktu laiku. Ja licenci piešķir uz nenoteiktu laiku, licences noteikumus un nosacījumus drīkst atkārtoti pārskatīt pēc piecdesmit gadiem. Ja noteikumus maina, licences īpašniekam ir tiesības atteikties no licences trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma par izmaiņām noteikumos saņemšanas. Ja licences īpašnieks neatsakās no licences noteiktajā termiņā, jaunie noteikumi un nosacījumi ir viņam saistoši. Ja licences īpašnieks atsakās no licences, attiecīgi tiek piemēroti 31. un 32. panta noteikumi.

14. _ _ _.

15. Licence ir nepieciešama, lai nodotu raktuves vai iegulas personām, kas nepārstāv valsti, vai 11. panta 1. daļas otrajā teikumā minētajām personām, pat ja jaunais pārņēmējs ir Norvēģijas pašvaldība vai apgabals. Jebkurā gadījumā pārņēmējam ir jāievēro sākotnējā licencē dotie noteikumi (salīdzini, 27. pants). Licencē drīkst dot

iepriekšminētos 1. punkta noteikumus un citus noteikumus, no kuriem nedrīkst novirzīties, saskaņā ar jaunās licences piešķiršanas laikā spēkā esošo likumdošanu. Ja pārņēmējs ir Norvēģijas pašvaldība vai apgabals, karalis drīkst atcelt visus vai daļu no sākotnējā licencē izvirzītajiem noteikumiem.

16. Licenci drīkst piešķirt tikai, ja iepriekšējās hipotēkas, būtiski servitūti, nomas tiesības un līdzīgi apgrūtinājumi tiek atcelti vai tiek pakļauti licencē noteiktajiem pienākumiem, ieskaitot arī piespiedu soda naudas saskaņā ar 26. pantu.

17. Pastāv noteikums, ka drīkst izvirzīt papildu nosacījumus licencē, ja konkrētajā gadījumā to uzskata par nepieciešamu valsts interesēs vai privātu interešu aizsardzībai no kaitējuma.

Licenci un ar to saistītos noteikumus oficiāli reģistrē uz licences īpašnieka rēķina.

Jebkurš, kas piešķir vai ir piešķīris aizdevumu pret raktuvju hipotēku, drīkst saņemt iepriekšēju licenci, saskaņā ar šo pantu, lai pārņemtu un veiktu darbību tajās, ar noteikumu, ka pārņemšana notiek piespiedu pārdošanas rezultātā un ka piespiedu pārdošanas laikā konkrētā persona vēl joprojām ir ķīlu zīmes īpašnieks. Ja raktuvju īpašnieks ir pārņēmis tās ar noteikta laika licenci pirms ķīlu zīmes īpašnieks iegūst savu licenci, ķīlu zīmes īpašniekam jāpiešķir licence par atlikušo īpašnieka licences laiku.

14. pants. (Anulēts ar 1969. gada 19. jūnija Likumu Nr. 65.)

15. pants. (Anulēts ar 1990. gada 22. jūnija Likumu Nr. 46.)

16. pants. (Anulēts ar 1969. gada 19. jūnija Likumu Nr. 65.)

17. pants.

Neskatoties uz Likuma par izrakteņu ieguvu 2. panta noteikumu, minētās juridiskās personas, kas šī likuma spēkā stāšanās laikā vai pēc tam ir ar licenci ieguvušas pieprasītās iegulas vai raktuves, uz kurām attiecas likumdošana par izrakteņu ieguvu, uz noteikta laika posmu drīkst saņemt tiesības uz atradnēm, drīkst pieprasīt un saņemt patentu vai ar citiem līdzekļiem iegūt pieprasītās iegulas vai raktuves vienā vai vairākās noteiktās zonās. Licenci drīkst atjaunot pēc termiņa beigām. Tā arī dod tās turētājam tiesības uzsākt regulāru izrakteņu ieguvu no pārņemtajām iegulām un raktuvēm. Ja sākotnējā iegulas vai raktuvju pārņemšana balstās uz licenci, licences īpašniekam pie visos nākamajos pārņemšanas gadījumos jāievēro arī licences sākotnējie noteikumi un citi noteikumi, kurus nedrīkst atcelt saskaņā ar jaunās licences piešķiršanas laikā spēkā esošo likumdošanu. Ja sākotnējai pārņemšanai nav izvirzīti nekādi noteikumi, jaunajai licencei piemēro 13. panta noteikumus.

18. pants.

Saskaņā ar šo Likumu licence nav nepieciešama izmēģinājuma operācijām, ja to vienīgais mērķis ir iepriekšēja iegulas pārbaude, lai noskaidrotu tās ienesīgumu un vai no katras atsevišķas raktuves netiek iegūts vairāk nekā 10,000 tonnas neattīrītas rūdas gadā. Ministrs drīkst piešķirt atļauju, lai iegūtu vairāk nekā 10,000 tonnas gadā. Domstarpības par to, vai operācijas mērķis atbilst iepriekšminētajam, izšķir ministrija, kas var izlemt par darbības pārtraukšanu vai turpināšanu noteiktās robežās. Ministrijas lēmumu pārkāpšana šajā sakarā ir apliekama ar soda naudu.

3. nodaļa. Cits nekustamais īpašums.

19. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. decembra Likumu Nr. 79, sākot ar 1995. gada 1. janvāri.)

20. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. decembra Likumu Nr. 79, sākot ar 1995. gada 1. janvāri.)

20a. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. decembra Likumu Nr. 79, sākot ar 1995. gada 1. janvāri.)

21. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. decembra Likumu Nr. 79, sākot ar 1995. gada 1. janvāri.)

4. nodaļa. Elektriķas nomāšana un elektriķas eksports un imports.

22. pants. (Anulēts ar 1990. gada 29. jūnija Likumu Nr. 50.)

23. pants. (Anulēts ar 1990. gada 29. jūnija Likumu Nr. 50.)

23a. pants. (Anulēts ar 1990. gada 29. jūnija Likumu Nr. 50.)

5. nodaļa. Vispārējie noteikumi.

24. pants.

Pieteikumi licencei saskaņā ar šo Likumu ir jāapvieno ar aprakstiem, kuri, pēc ministrijas pieprasījuma, jāpapildina ar attēliem, kartēm un tamlīdzīgi.

Uzņēmuma iesniegtam pieteikumam jāpievieno direktoru padomes deklarācija par to, ka saistībā ar licences pieteikumu sniegtā informācija par uzņēmuma vadību un pamatkapitāla īpašumtiesībām ir izsmeļoša un attēlo reālus faktus. Ja licence tiek piešķirta, uzņēmuma direktoru padomei, pēc pieprasījuma, jāiesniedz līdzīga deklarācija par atbilstību licences noteikumiem un nosacījumiem.

Krimināllikuma 166. panta noteikumi ir piemērojami, ja minētās deklarācijas ir nepatiesas.

Parasti, pirms tiek pieņemts lēmums par licences pieteikumu saskaņā ar šo Likumu, ir jāsaņem paziņojums no attiecīgā apgabala un pašvaldības.

25. pants. (Anulēts ar 1926. gada 25. jūnija Likumu Nr. 3.)

26. pants.

Par licences noteikumu un nosacījumu, kas ir doti saskaņā ar šo likumu, karalis drīkst noteikt soda naudu, kas uzkrājas līdz brīdim, kad pārkāpums tiek izlabots vai iestājas maksājuma termiņš. Uzlikto soda naudu maksā kā pielikumu.

Ja licenci piešķir, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju svarīgos jautājumos, vai ja pārņēmējs pārkāpj svarīgus noteikumus, licenci drīkst atcelt.

Ja atceļ licenci, tās turētājam nosaka termiņu, kurā viņam ir jānodod īpašums vai tiesības personai, kas ir juridiski tiesīga tos pārņemt. Ja termiņš netiek ievērots, tiek piemēroti 32. panta noteikumi.

27. pants.

Pamatojoties uz pārņēmēja iesniegumu, karalis drīkst veikt grozījumus licences noteikumos, kas ir piešķirta saskaņā ar šo Likumu vai iepriekšējo likumdošanu attiecībā uz ūdenskritumu, raktuvju un cita nekustamā īpašuma pārņemšanu. Tomēr veiktais grozījums nedrīkst pārsniegt robežas, ko nosaka šajā likumā dotie pamatnoteikumi par licences noteikumu izvirzīšanu.

28. pants.

Ja ārvalstu pilsonis, kas nav karalistes iedzīvotājs, saņem licenci saskaņā ar 2., 5., 13. un 17. pantu vai veic 18. pantā minētās darbības, tad vietā, kur atrodas īpašums vai notiek darbība, viņa pienākums ir nozīmēt juridisko pārstāvi, kas licences īpašnieka prombūtnes laikā ir pilnvarots viņu pārstāvēt tiesā un citās varas institūcijās jautājumos, kas ir saistīti ar licenci, īpašumu, instalācijām vai to darbību. Šādos gadījumos ir jāsaņem pavēste no vietējām iestādēm un tiesas. Juridiskā pārstāvja vārdam un dzīvesvietai jābūt oficiāli reģistrētiem.

Šie noteikumi attiecas arī uz korporāciju, fondu vai uzņēmumu, kam nav reģistrētā biroja Norvēģijā un kas saņem licenci saskaņā ar 2., 5., 13. un 17. pantu vai veic 18. pantā minētās darbības.

Ja iepriekšminētie noteikumi netiek ievēroti, apgabala tiesa apgabalā, kur atrodas īpašums vai notiek darbība, nozīmē licences īpašniekam minēto pārstāvi. Tāpat rīkojas arī attiecībā uz korporāciju, fondu vai uzņēmumu, kas nav izpildījuši pienākumu reģistrēt savu biroju karalistē (salīdzini, 34. pants).

29. pants.

Jebkuras vienošanās, kas neatbilst 1., 11. vai 36. pantam, izpildi drīkst pieprasīt tikai, ja ir piešķirta licence pārņemšanai.

Jebkurš komerciesību līgums vai cits juridisks darījums, ar kura palīdzību persona rezervē tiesības iegūt īpašumtiesības vai citas tiesības uz ūdenskritumiem, pieprasīto izrakteņu raktuvēm vai iegulām, zaudē spēku pēc pieciem gadiem. Ja tas ir oficiāli reģistrēts, pēc termiņa beigām to izdzēš no zemesgrāmatas.

30. pants.

Licences pieteikums ir jāiesniedz ministrijā četru nedēļu laikā pēc līguma noslēgšanas par īpašumtiesību vai citu tiesību, kurām saskaņā ar šo Likumu ir nepieciešama licence, iegūšanu, vai pārņēməjs ir ieguvis īpašumā īpašumu vai tiesības. Piespiedu pārdošanas gadījumā termiņu sāk rēķināt no izsoles apstiprināšanas brīža.

Ja pirmās daļas noteikumi netiek ievēroti, ministrija nosaka jaunu termiņu licences pieteikumam.

Ja tiek pieprasīta ar pārņemšanu, kurai saskaņā ar šo Likumu ir vajadzīga licence, dokumentu reģistrācija, bet nekas netiek iesniegts, reģistrētājs nedrīkst atteikt reģistrāciju, bet šajā gadījumā pat, ja viņam ir iemesls apšaubīt pārņemšanas atbilstību šim Likumam, viņam ir jāizveido anotācija šim nolūkam zemesgrāmatā un uz dokumenta. Par anotāciju ir jāpaziņo ministrijai, kura drīkst pieņemt lēmumu par tās izdzēšanu.

Ja piešķir licenci elektroenerģijas ieguvei, tad pēc pieprasījuma gan elektrības piegādātājam, gan starpniekiem ir jānosūta ministrijai pārskats par elektrības (gan par jaudu, gan enerģiju) piegādi licences īpašniekam. Ministrija drīkst pieprasīt elektrības piegādātājam un starpniekiem nodrošināt, lai netiktu piegādāts vairāk elektroenerģijas, nekā to nosaka licence.

31. pants.

Ja licences pieteikumu neiesniedz termiņā, kas norādīts 30. panta otrajā daļā, vai ja pieteikumu noraida, vai noteikta laika licencei beidzas termiņš, ministrija nosaka pārņēməjam termiņu, lai nodrošinātu vai nu pārņemšanas atcelšanu, vai īpašuma vai tiesību nodošanu personai, kas var iegūt licenci vai kurai licence nav nepieciešama. Termiņu drīkst pagarināt īpašu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar šo pantu pieņemtie ministrijas lēmumi ir oficiāli jāreģistrē.

32. pants.

Ja 31.pantā noteiktais termiņš īpašumtiesību izbeigšanai netiek ievērots, ministrija drīkst pieprasīt īpašuma pārdošanu ar varas iestāžu palīdzību atbilstoši noteikumiem par

piespiedu pārdošanu. Likuma par piespiedu realizēšanu 11. – 20. panta noteikumi par mazāko apstiprināmo izsoli uz šo gadījumu neattiecas.

Ja 31.pantā noteiktais termiņš attiecībā uz citām tiesībām netiek ievērots, ministrija drīkst dot atļauju tiesību piespiedu pārdošanai saskaņā ar pirmās daļas noteikumiem vai paziņot par juridiski saistošu tiesību spēka zudumu.

Pirmās daļas noteikumi attiecīgi attiecas arī akciju un procentu naudas nodošanu sabiedrībās ar ierobežotu atbildību. Ja kooperatīvo akciju sertifikāta, kas ir pārdots piespiedu kārtā saskaņā ar šo pantu, turētājs to nenodod, pircējs drīkst pieprasīt korporatīvo akciju sertifikāta anulēšanu, kuras izdevumus sedz kopīgi īpašnieks un turētājs. Pēc tam uzņēmuma pienākums ir izdot jaunu korporatīvo akciju sertifikātu, kurā ir skaidri pateikts, ka tas aizstāj anulēto sertifikātu.

33. pants. (Anulēts ar 1988. gada 23. jūnija Likumu Nr. 107.)

34. pants.

Ja korporācijā, fondā vai uzņēmumā, kam ir piešķirta licence saskaņā ar šo Likumu vai iepriekšējo likumdošanu par ūdenskritumiem, raktuvēm vai citu nekustamo īpašumu, notiek izmaiņas, kuru rezultātā ar likumu vai ar licenci noteiktie noteikumi attiecībā uz reģistrēto biroju, direktoru padomi vai privilēģētām akcijām vairs nepastāv, vai izrādās, ka šādi noteikumi nav pastāvējuši no paša sākuma, attiecīgi tiek piemēroti 30., 31. un 32. panta noteikumi.

Tāpat rīkojas arī, ja korporācija, fonds vai uzņēmums, kas bez nepieciešamības pēc licences ir pārņēmis īpašuma vai citas tiesības saskaņā ar šo Likumu un kurā pēc tam ir notikušas izmaiņas attiecībā uz darbību, reģistrēto biroju, direktoru padomi vai privilēģētām akcijām, kuru rezultātā noteikumi par pārņemšanu bez licences saskaņā ar šo Likumu vai pārņemšanas laikā spēkā esošie likumdošanā dotie noteikumi vairs nepastāv.

34a. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. jūnija Likumu Nr. 79.)

35. pants. (Anulēts ar 1988. gada 23. jūnija Likumu Nr. 107.)

36. pants.

Ja akcijas vai procentu nauda sabiedrībā ar ierobežotu atbildību tiek pārņemtas tādā apjomā, ka pārņēmējs kļūst par akciju un procentu naudas īpašnieku, kam pieder vairāk nekā viena piektā daļa no visām uzņēmuma akcijām, procentiem vai balsu skaita, ir nepieciešama licence ar noteikumu, ka uzņēmumam pieder īpašuma vai citas tiesības, kuras pārņēmējs nevarētu iegūt bez licences saskaņā ar šo Likumu. Licence ir arī nepieciešama, ja divas vai vairākas personas vai citas juridiskas personas gan kopā, gan atsevišķi pārņem akcijas vai procentu naudu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību iepriekšminētajā apmērā un pārņemšana ir notikusi saskaņā ar iepriekš noslēgtu,

savstarpēju vienošanos. Akcijas vai procentu nauda, kas pieder pārņēmēja dzīvesbiedram, bērniem, vecākiem vai brāļiem un māsām, ir pieskaitāmas pārņēmēja akcijām un procentu naudai. Uzņēmumam vai citiem uzņēmuma dalībniekiem piederošās akcijas vai procentu nauda ir ieskaitāma, ja pārņēmējs ir pilnas atbildības sabiedrības vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieks. Šo noteikumu piemēro arī pasīvas sabiedrības īpašniekam un pasīvajam līdzdalībniekam. Ja pārņēmējs ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, uzņēmuma direktoru padomei un darbiniekiem vai citam uzņēmumam piederošās akcijas un procentu nauda arī ir jāskaita, ja lielākā daļa no uzņēmuma direktoru padomes sastāv no personām, kas ir arī pirmā uzņēmuma direktoru padomes dalībnieki.

Šī Likuma noteikumi par akciju un procentu naudas pārņemšanu sabiedrībās ar ierobežotu atbildību ir piemērojami arī akciju un procentu naudas pārņemšanai uzņēmumos (kontrolakciju sabiedrībās), kuriem tieši vai netieši pieder akcijas vai procentu nauda, kas sastāda vienu piekto daļu no visām akcijām, procentu naudas vai balsu skaita citos uzņēmumos, kam pieder īpašuma vai citas tiesības, kā norādīts šajā Likumā.

Līdzīgi šī Likuma noteikumi par akciju un procentu naudas pārņemšanu ir piemērojami gadījumos, kad palielinās konkrēto akciju vai procentu naudas privilēģētās akcijas vai pamatkapitāla daļa, kas izriet no uzņēmuma veiktās savu akciju vai procentu naudas iegādes amortizācijas nolūkā.

Akciju vai procentu naudas iegāde, kurai nepieciešama licence saskaņā ar šo pantu, nevar būt spēkā bez uzņēmuma direktoru padomes piekrišanas.

Licence nav nepieciešama, ja notiek īpašumtiesību uz kopēju laulāto īpašumu maiņa vai ja pārņēmējs ir īpašnieka dzīvesbiedrs, vai ir saistīts laulību attiecībās. Ja iepriekš tika piešķirta licence konkrēto akciju vai procentu naudas ieguvei, licences noteikumi un nosacījumi ir jāievēro arī jaunajam pārņēmējam (salīdzini, 27. pants).

Ja licenci piešķir saskaņā ar šo pantu, karalis drīkst izdot noteikumus, kuri viņa uzskatos ir nepieciešami valsts interesēs.

Ja akcijas vai procentu nauda tiek pārņemtas uzņēmumos ar īpašuma tiesībām uz ūdenskritumiem ar kapacitāti, kas norādīta 1. panta pirmajā daļā, kas ir jānodod valstij bez kompensācijas, drīkst izvirzīt noteikumu, ka akcijas vai procentu nauda ir jāatgriež valstij bez kompensācijas pēc licencē noteiktā termiņa beigām, kas nedrīkst pārsniegt sešdesmit gadus.

37. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. jūnija Likumu Nr. 79.)

37a. pants. (Anulēts ar 1988. gada 23. jūnija Likumu Nr. 107.)

38. pants.

Ja tiek uzskatīts, ka šajā Likumā noteiktās īpašuma vai citas tiesības pieder kādam, kam nav vajadzīga licence to pārņemšanai, bet ja pastāv apstākļi, sakarā ar ko ir iespējams, ka īpašums vai tiesības pieder kādam, kas nevarēja pārņemt tos bez licences, vai ka pēdējam ir šādas tiesības uz īpašumu vai tiesībām, vai ka šķietamās īpašnieka tiesības to kontrolēt vai gūt finansiālu labumu ir ievērojami mazākas, ir jāpieņem, ka šī Likuma izpratnē īpašums vai tiesības pieder personai, ko var faktiski uzskatīt par šādu tiesību īpašnieku vai turētāju.

Nekustamo īpašumu nedrīkst pakļaut tiesas lēmumam nodot to ķīlu zīmes īpašnieka lietošanā vai īpašumā uz laiku, kas ir vairāk nekā trīs gadi, bez licences. Ja termiņš tiek pārsniegts, attiecīgi piemēro 30., 31. un 32. panta noteikumus.

Ja akcijas vai procentu nauda uzņēmumā ir reģistrētas uz personas vārda, kam nav nepieciešama licence šādu uzņēmuma īpašumu vai tiesību pārņemšanai, bet ja apstākļi liek domāt, ka akcijas vai procentu nauda īstenībā pieder kādam, kas nevarēja pārņemt uzņēmuma īpašumus un tiesības bez licences, vai ka pēdējam no minētajiem ir šādas tiesības uz akcijām vai procentu naudu, bet šķietamās īpašnieka tiesības uz to kontroli vai finansiāla labuma gūšanu ir ievērojami mazākas, tad šī Likuma izpratnē ir jāuzskata, ka akcijas vai procentu nauda pieder personai, kuru faktiski var uzskatīt par minēto tiesību īpašnieku vai turētāju.

39. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. jūnija Likumu Nr. 79.)

39a. pants. (Anulēts ar 1994. gada 23. jūnija Likumu Nr. 79.)

39b. pants.

Apzināta vai nevērīga 30. vai 32. panta noteikumu pārkāpšana ir apliekama ar soda naudu.

Soda saistības saskaņā ar šo pantu ir spēkā desmit gadus.

Lietas ierosināšana notiek tikai, ja tas ir nepieciešams valsts interesēs.

40. pants.

Pretendentu uz nodalītu zemes gabalu tiesības, saskaņā ar izrakteņu ieguves likumdošanu, iegūt raktuvju darbībai nepieciešamo zemi un ūdeni nedrīkst pārkāpt ar šī Likuma 3. nodaļas noteikumiem.

41. pants.

Kad paliek mazāk par divdesmit pieciem gadiem no licences termiņa attiecībā uz ūdenskritumiem, kas saskaņā ar licenci ir atgriežami valstij, karalim ar Stūrtinga piekrišanu ir tiesības slēgt līgumu ar licences īpašnieku šai nolūkā, lai ūdenskritumu un

instalācijas atgrieztu valstij nekavējoties. Tajā pat laikā licences īpašnieks drīkst pārņemt īpašumā valstij atgrieztās tiesības uz jaunu, piecdesmit gadus ilgu termiņu.

Kad paliek mazāk par divdesmit pieciem gadiem no licences termiņa attiecībā uz ūdenskritumiem, kas saskaņā ar licenci ir atgriežami valstij, karalim ar Stūrtinga piekrišanu ir tiesības slēgt līgumu ar licences īpašnieku par konkrētā ūdenskrituma ar piederīgajām instalācijām lietošanas tiesību pārņemšanu licences termiņa beigās vai, ja iespējam, par elektroenerģijas nomāšanu no valsts, un izdot garantiju par nepieciešamās licences piešķiršanu, salīdzini 5. un 13. pantu.

Licences īpašniekam parasti ir tiesības slēgt iepriekšminēto līgumu par ūdenskrituma ar piederīgajām instalācijām lietošanas tiesībām. Minēto līgumu paraksta vai izdod garantiju ne vēlāk, kā trīs gadus pēc tam, kad licences īpašnieks ir izvirzījis jautājumu šajā sakarā.

Ūdenskrituma, kas saskaņā ar licenci ir jāatgriež valstij, licences termiņa pēdējo triju gadu laikā valstij jānodrošina netraucēta piekļuve instalācijām un tai jābūt tiesīgai veikt nepieciešamos pasākumus, lai sagatavotos pārņemšanai un nodrošinātu nepārtrauktu darbību. Tomēr tas nedrīkst izslēgt vai kaitēt licences īpašnieka veikto instalācijas pielietojumu saskaņā ar licenci. Licences īpašnieka pienākums ir sniegt konsultatīvu informāciju un palīdzību, kas valstij nepieciešama savu interešu aizsardzībai saskaņā ar šo noteikumu. Ar to saistītos izdevumus sedz valsts.

Kad ūdenskritums ar piederīgajām instalācijām ir atgriezts valstij saskaņā ar licenci, daļa no instalācijām vai to vērtības, kas nepārsniedz vienu trešo daļu, tiek piešķirta pašvaldībām, kurās atrodas ūdenskritums, elektrostacija vai regulējošās instalācijas. Šādos gadījumos Stūrtings nosaka vērtību un pašvaldību daļas, kuras proporcionāli sadala to starpā. Stūrtings drīkst arī pieņemt lēmumu, ka līdzekļi ir jāizlieto fonda nodibināšanai pašvaldību labā un ka pašvaldībām tiks izmaksāta daļa no instalācijām gūtās peļņas.

41a. pants.

Licencēs, kas domātas nodalītā zemes gabala iegulu vai raktuvju pārņemšanai un darbībai un kurās saskaņā ar iepriekšējo likumdošanu to nodošana valstij bez kompensācijas ir nosacīta, nosacījums zaudē spēku, ja licences īpašnieks jaunos licences noteikumus, kurus ir izvirzījis karalis saskaņā ar šo Likumu.

42. pants.

Šis Likums stājas spēkā nekavējoties. To nepiemēro gadījumos, kad tā noteikumi ir pretrunā ar esošā līguma pienākumiem.

1909. gada 18. septembra likums par ūdenskritumu, raktuvju un cita nekustamā īpašuma pārņemšanu tiek anulēts. Norādes uz minēto likumu citos statūtos turpmāk ir attiecināmas uz šī Likuma noteikumiem.